

STADSBYGGNADSKONTORET
PLANAVDELNINGEN
Louise Heimler
Tfn 08-508 27 368

SAMRÅDSREDOGÖRELSE
DNR 2013-00709
SID 1 (28)
2014-02-07

Samrådsredogörelse Detaljplan för del av Kabelverket 2 mm, etapp I, i stadsdelen Solberga, Dp 2013-00709

Innehåll

Sammanfattning	2
Bakgrund	3
Förslagets syfte och huvuddrag	3
Hur samrådet bedrivits	3
Ämnesvisa synpunkter och stadsbyggnadskontorets ställningstaganden ...	4
Allmänt om förslaget och utvecklingen	4
Arkitektur och gestaltning	4
Kulturmiljö	5
Stads- och landskapsbild	6
Parker och grönområden	6
Gator och trafik	8
Teknisk försörjning	9
Hälsa och säkerhet	11
Miljö- och klimataspekter	13
Övriga frågor	13
Synpunkter inkomna efter samrådet	15
Stadsbyggnadskontorets sammanvägda ställningstagande	15
Föreslagna förändringar	16
Inkomna synpunkter	16
Statliga och regionala myndigheter och förbund	16
Kommunala nämnder, bolag och förvaltningar	19
Övriga remissinstanser	23
Sakägare enligt fastighetsförteckning	25
Övriga, ej sakägare	26
Synpunkter inkomna efter samrådet	28

Sammanfattning

Stadsbyggnadskontoret har genomfört plansamråd för detaljplan för del av Kabelverket 2 mm. i stadsdelen Solberga under tiden 18 oktober – 29 november 2013. Under samrådet har ett 30-tal yttranden kommit in varav några med flera namnunderskrifter.

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra ca 580 nya bostäder inom aktuellt planområde samt föreslå ett övergripande gatunät, grönstruktur och mötesplatser. Området har tidigare använts för industriändamål. Planförslaget förutsätter att delar av den stora fabriksbyggnaden och matsals- och laboratoriebyggnaden rivs. Planförslaget omfattar blandstadsbebyggelse i en första utbyggnadsetapp av tre-fyra etapper med sammanlagt ca 1500 bostäder. Inom den första etappen ingår även lokaler för verksamheter, två förskolor samt områdets huvudgata där spårväg möjliggörs.

Under samrådet har ett flertal synpunkter framförts. Länsstyrelsen framför att förtätning av Solberga, där kollektivtrafiken är god, och att binda samman olika delar inom stadsdelen följer såväl regionplanen som stadens översiktsplan. Stadsdelsnämnden, pensionärsrådet, Naturskyddsföreningen, Brännkyrka hembygdsförening, Älvsjö Miljöråd samt flera sakägare och andra privatpersoner i området är positiva till att förslaget skapar nya bostäder i Älvsjö och att redan i anspråktagen mark exploateras samt att tillgängligheten till Solbergaskogen ökar. Dock framför man tveksamhet inför den höga exploateringen, som man menar saknar motsvarighet i Älvsjö.

Stadsmuseet avstyrker planen eftersom förslaget innebär rivning av stora delar av den kulturhistoriskt värdefulla fabriksbyggnaden. Länsstyrelsen delar stadens uppfattning att samrådsförslaget är en rimlig avvägning mellan behovet av nya bostäder, att utveckla de av översiktsplanen utpekade tyngdpunkter och bevarande av industrimiljön.

Skönhetsrådet framför att enbart vissa kvarter gestaltningsmässigt visar upp en hög ambitionsnivå. I vilken utsträckning den befintliga miljöns karaktär varit den bas för gestaltningen man talar om menar Länsstyrelsen inte är tydligt i handlingarna.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Älvsjö Miljöråd samt flera sakägare framför även farhågor för att förslaget kommer att öka trafikbelastningen på Älvsjövägen och därmed föra med sig störningar i form av trafikbuller för närliggande bostäder. Flera privatpersoner framför även att höjden på bebyggelsen i planområdets södra del skapar en sämre miljö gällande ljus och luft för boende längs med Götalandsvägen.

Efter avslutat samråd har idrottsförvaltningen och utbildningsförvaltningen framfört synpunkter som påverkar aktuellt detaljplaneförslag, då planområdet angränsar till Kämpetorpskolan och Kämpetorp bollplan. Under programarbetet framförde stadsdels-, utbildnings- och idrottsförvaltningen ett behov av utbyggnad av Kämpetorpskolan, yta för förskola samt en idrottshall och bevarande av befintlig 11-mannaplan, vilket detaljplaneförslaget anpassats efter. Idrottsförvaltningen har efter samrådet framfört ett behov av en dubbelhall samtidigt som utbildningsförvaltningens och

stadsdelsförvaltningens behov av yta till skola respektive förskola kvarstår. För att inrymma samtliga av dessa funktioner inom skol- och idrottsfastigheterna, behöver angoringsgata till skolan, förskola och idrottshallen studeras om, vilket kommer att påverka exploateringen och utformning av bebyggelse inom kv. 6.

Med anledning av de synpunkter som framförts under samrådet kommer följande frågor att studeras vidare i det fortsatta planarbetet:

- trafikbuller
- förskolegårdars utemiljö med hänsyn till elektromagnetisk strålning
- markföroreningar
- utrymme för elnätstation och sopsug
- sammanvägning rörande fornlämningar inom planområdet
- gestaltning av husen
- skyddsbestämmelser för träd i anslutning mot Solbergaskogen
- vindstudie
- samordning kring teknisk försörjning samt räddningstjänst
- redovisning av ekologiska värden
- omarbetning av kvarter 6 utifrån lokalisering av bollplan och idrottshall

Vidare kommer mindre kompletteringar och justeringar av planhandlingar och underliggande utredningar behövas. Kontorets sammanfattande bedömning är att de inkomna synpunkterna kan hanteras och studeras vidare i det fortsatta arbetet.

Bakgrund

Förslagets syfte och huvuddrag

Detaljplanen syftar till att möjliggöra ca 580 nya bostäder, övergripande gatunät, grönstruktur och mötesplatser inom aktuellt planområde. Området har tidigare använts för industriändamål. Planförslaget förutsätter att delar av den stora fabriksbyggnaden och matsals- och laboratoriebyggnaden rivs. Planförslaget omfattar blandstadsbebyggelse i en första utbyggnadsetapp av tre-fyra etapper med sammanlagt ca 1500 bostäder. Inom den första etappen ingår även områdets huvudgata där spårväg möjliggörs, lokaler för verksamheter samt två förskolor.

Hur samrådet bedrivits

Plansamråd för aktuell detaljplan pågick under perioden 2013-10-18 - 2013-11-29. Information om samrådet skickades ut enligt sändlista till remissinstanser och berörda sakägare enligt fastighetsförteckningen. Samrådsförslaget visades i Tekniska Nämndhuset, på Medborgarkontoret, Älvsjö Stationsgata 21 samt på stadsbyggnadskontorets hemsida, www.stockholm.se/detaljplaner. Annonser om samråd och samrådsmöte publicerades i lokaltidningen Mitt i 2013-10-22. Öppet hus hölls 2013-11-14 på Medborgarkontoret, Älvsjö Stationsgata 21, där ca 70 personer, utöver stadens tjänstemän och byggherrar, närvarade.

Ämnesvisa synpunkter och stadsbyggnadskontorets ställningstaganden

Nedan redovisas ämnesvis de synpunkter som inkom under samrådet. Stadsbyggnadskontorets kommentarer och ställningstagande redovisas i kursiv stil efter varje ämne.

Allmänt om förslaget och utvecklingen

Länsstyrelsen framför att förtätning av Solberga där kollektivtrafiken är god och att binda samman olika delar inom stadsdelen följer såväl regionplanen som stadens översiktsplan.

Stadsdelsnämnden, pensionärsrådet, Naturskyddsföreningen, Brännkyrka hembygdsförening, Älvsjö Miljöråd samt flera sakägare och andra privatpersoner i området är positiva till att förslaget skapar nya bostäder i Älvsjö och att redan i anspråktagen mark exploateras samt att tillgängligheten till Solbergaskogen ökar. Dock framför man tveksamhet inför den höga exploateringen, som man menar saknar motsvarighet i Älvsjö.

Stockholm Business Region framför att Solberga är ett bra exempel på staden utvecklas till en blandstad med arbetsplatser, handel och bostäder. SBR understryker vikten av att det planeras och byggs tillräckligt många kvadratmeter lokalyta för arbetsplatser för att nå stadens mål om 60 000 nya arbetsplatser i Söderort till 2030.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

I Promenadstaden – översiktsplan för Stockholm, pekas Älvsjö ut som en av tyngdpunkterna där det kollektivtrafikhärläget är gynnsamt för att tillskapa nya bostäder i en blandad stad. I de tyngdpunkter, som pekas ut i översiktsplanen, bedömer kontoret att det är viktigt att tillvara ta möjligheten att tillskapa nya bostäder för ett växande Stockholm. Detta innebär att exploateringen kan bli högre än intilliggande befintliga områden för att svara upp mot bostadsmålet om 140 000 nya bostäder till 2030. Kontoret arbetar för att tillskapa lokalytor i bottenvåningar, vilket även är av vikt för en levande och trygg stadsmiljö.

Arkitektur och gestaltning

Skönhetsrådet framför att enbart vissa kvarter gestaltningsmässigt visar upp en hög ambitionsnivå och menar att en vidare bearbetning av gestaltningen krävs i det fortsatta planarbetet. Det är viktigt att den sammantagna upplevelsen av bostadsområdet varken blir för monoton eller för spretig likaså är kvaliteten av stor betydelse för upplevelsen av området.

Skönhetsrådet anser även att det är positivt att detaljplanen har tvingande bestämmelser för lokaler eller bostadskomplement i byggnadernas bottenvåning mot gatan, då sådana skapar förutsättningar för ett levande gaturum.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

I framtagandet av samrådshandlingarna har stadsbyggnadskontoret tillsammans med byggherrarna påbörjat arbetet med gestaltningen av husen.

En vidare bearbetning av fasader, material och färgval kommer att göras inför granskningen. Kontoret delar skönhetsrådets synpunkt att levande bottenvåningar är viktigt för området.

Kulturmiljö

Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse

Stadsmuseet avstyrker planen eftersom förslaget innebär rivning av stora delar av den kulturhistoriskt värdefulla fabriksbyggnaden. Vidare menar man att den nya planen och bebyggelsen inte tar sin utgångspunkt i befintlig struktur på platsen.

Länsstyrelsen delar stadens uppfattning att samrådsförslaget är en rimlig avvägning mellan behovet av nya bostäder, att utveckla de av översiktsplanen utpekade tyngdpunkter och bevarande av industrimiljön.

Vidare menar Stadsmuseet och Länsstyrelsen att den nya planen och bebyggelsen inte tar sin utgångspunkt i befintlig struktur på platsen. I vilken utsträckning den befintliga miljöns karaktär varit den bas för gestaltningen man talar om menar Länsstyrelsen inte är tydligt i handlingarna..

Stadsdelsnämnden ser positivt på att förslaget knyts an till den industrihistoriska miljön som försvinner men nämnden skulle gärna se att de sågformade taklanterniner som finns på den stora industribyggnaden återskapas i området.

Naturskyddsföreningen menar att detaljplanen brister när det gäller att beskriva områdets kulturlandskap och äldre kulturhistoria.

Fornlämningar

Stadsmuseet menar att den antikvariska utredningen endast redovisar fornlämningarna som enstaka objekt och det saknas därmed ett sammanvägt helhetsperspektiv. Stadsmuseet anser att det angeläget att se områdets förhistoria i ett sammanhang och väga in dessa kunskaper i den fortsatta planeringen.

Planen bedöms innebära ingrepp i det fornlämningsområde som tillhör fornlämning RAA, Brännkyrka 218: 1. Kontakt bör tas med Länsstyrelsen för vidare samråd om fornlämningen.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Stadsbyggnadsnämnden har godkänt programmet för Kabelverket och därmed den struktur som föreligger. Stadsbyggnadskontoret har bedömt att behovet av bostäder är ett så pass tungt vägande intresse att en rivning av fabriksbyggnaden är nödvändig för planens genomförande. I kommande etapper kommer delar av den befintliga bebyggelsen bevaras, vilket stadsbyggnadskontoret ser som ett värde för platsen, trots att den övergripande strukturen förändras från industriområde till bostadsområde. En vidare bearbetning av gestaltningen av tillkommande bebyggelse kommer att göras inför granskningen och staden kan tillsammans med byggherrarna studera ifall ett arkitektoniskt uttryck, som anspelar på områdes industrihistoriska värden, är möjliga.

Den antikvariska utredningen avseende fornlämningar kompletteras med ett sammanvägt helhetsperspektiv.

I programarbetet för Kabelverket (dnr 2011- 03445) togs en stads- och landskapsbildsanalys fram, där en av slutsatserna var att landskapets formation bedöms ge stöd åt högre bebyggelse. Kontoret bedömer att föreliggande förslag i huvudsak stämmer överens med intentionerna i stadens översiktsplan Promenadstaden, om att utveckla Älvsjö som en tyngdpunkt med målsättningen att skapa mångsidiga och täta stadsmiljöer med en stor blandning av boende, grönområden och parker, verksamheter, arbetsplatser och service.

Stads- och landskapsbild

Skönhetsrådet framför att planförslaget ger området en tydlig struktur och det är positivt med en huvudgata som leder genom hela området.

Flera intresseorganisationer, sakägare och privatpersoner framför att högdelarna på bebyggelsen närmast Solbergaskogen kommer att dominera landskapsbilden både från Långdalen och från Solbergaskogens brant. Detta menar man inte framgår i redovisat bildmaterial. Man menar att bebyggelsen borde underordna sig Solbergaskogens bergshöjd. Älvsjö Miljöråd och flera privatpersoner framför även att höjden på kv.1 bör sänkas och anpassas till den omgivande bebyggelsen i området.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

För de befintliga bostäder som angränsar till och har utblickar över planområdet innebär planförslaget en förändring i jämförelse med nuläget. Kontoret bedömer dock att påverkan är acceptabel och förslaget har förändrats efter genomfört programsamråd. Detta innebär att huset vid Armborstvägen har sänkts 2 våningar och högdelarna i kv. 4-6 har flyttats mot huvudgatan för att respektera Solbergaskogen samt den park som föreslås i detaljplanen. Kontoret vill även klargöra att det i samrådsförslaget är ett hus som är 16 våningar och övriga högdelar är 12 våningar, vilket framgår av planhandlingarna. Kontoret anser således att strukturen och volymerna är avvägda efter platsens förutsättningar och av stadsbyggnadsnämnden önskad exploatering.

Parker och grönområden

Stadsdelsnämnden och trafikkontoret ser ett problem i att placera förskolegården i kv. 5. Aktuella avtal måste tecknas, och det är viktigt att det klargörs vem som ansvarar för marken samt vilka övriga ytor som avses ianspråkta för förskolan. Stadsdelsnämnden menar att ytan borde bli kvartersmark. Trafikkontoret framför även att utemiljön som möjliggörs för förskolorna innebär en avsevärt mindre än de riktlinjer som arbetas fram inom staden.

Naturskyddsföreningen framför att två upplevelsevärden i Solbergaskogen, skogskänsla och utblickar, kommer att påverkas negativt av detaljplaneförslaget. Naturskyddsföreningen framför att en nyckelbiotop som tangerar planområdet inte redovisas i handlingarna och att en artinventering av Solbergaskogens sydvästbrant borde göras. Man menar även att skuggning av ekbranten fortfarande är en risk då längre avstånd från branten ersatts med

högre byggnader. Älvsjö Miljöråd menar att Solbergaskogen bör skyddas som naturreservat. Man framför även att de nya byggnaderna påverkar de ekologiska spridningsvägarna i området. Flera privatpersoner framför att det är viktigt att bevara alla träd i området.

Vidare efterfrågar Naturskyddsföreningen en plan över var alla 1500 träd ska stå, då 1 träd/lägenhet utlovas av staden. Önskvärt vore även om staden kunde nämna ett flertal reglerande, kulturella och tillgodoseende ekosystemtjänster som kan bli aktuella inom Kabelverket.

Brännkyrka hembygdsförening och Älvsjö Miljöråd framför att bollplanens omlokalisering behöver studeras ytterligare då barn och ungdomar kommer att utsättas för bl.a. avgaser från Älvsjövägen. Utbildningsförvaltningen framför att då två befintliga fotbollsplaner och en idrottshall försvinner med planförslaget önskar man att idrottsfunktionerna beaktas ytterligare.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Kontoret har gjort avvägningar mellan olika intressen för att planförslaget ska inrymma erforderliga funktioner. Kontoret anser att förskolorna har placerats där förutsättningarna är goda att tillskapa kvalitativa utevistelser i parken och Solbergaskogen. Föreslagen park inom planområdet har även en viktig funktion som koppling till och längs med Solbergaskogen, vilket gör att kontoret ansett att parkområdet kan upplåtas under den tid behov finns för förskola och att parkområdet sedan färdigställs för allmänt ändamål. Upplåtandet av parkmark för förskolegård samt skötsel regleras i avtal.

Föreslagen exploatering görs inom kvartersmark och tar inte Solbergaskogen i anspråk. Inför granskningen kommer träd att mätas in för att tydliggöra vilka träd som behöver fällas och vilka som ska bevaras genom planbestämmelse på plankartan.

Det finns möjlighet att öka biodiversiteten genom att tillskapa gröna bostadsgårdar inom ett idag hårdgjort område. Inom och kring detaljplaneområdet arbetar staden också med att skapa kopplingar till Solbergaskogen för att stärka rekreationen. Genom att förbättra kopplingar och stråk anser kontoret även att trygghetsfaktorerna kan förbättras i jämförelse med idag. Detta kan beskrivas inom ramen för ekosystemtjänster.

Naturvärdena i Solbergaskogen belystes under programarbetet i rapporten "Värdefull natur i och i anslutning till kvarteret Kabelverket". Denna ligger till grund för rapporten "Solbergaskogen – åtgärdsplan för att stärka rekreativa och ekologiska värden i Solbergaskogen" som kommer att redovisas till granskningsskedet.

Planteringen av 1 träd/lägenhet hanteras övergripande inom staden och placeras runt om i kommunen i parker, naturområden och längs gator.

Bollplanen och den friliggande förskolan behandlas inte inom aktuellt planområde. Kontoret för diskussioner med utbildningsförvaltningen och idrottsförvaltningen angående de frågor som dessa förvaltningar ansvarar för.

Gator och trafik

Biltrafik

Stadsdelsnämnden menar att det finns risk för smittrafik från Älvsjövägen genom Kabelverket vid högtrafik. Samtidigt blir Älvsjövägen mer av en stadsgata och mindre attraktiv för genomfartstrafik när området är färdigutvecklat. Långbro Villaförening och Älvsjö Miljöråd framför att Älvsjövägen inte kommer att ha kapacitet att klara av utbyggnaden samt förtätningen av Älvsjö centrum, och med utbyggnaden måste nu frågan om Älvsjövägen få sin lösning.

Trafikkontoret framför att man önskar en mer transparent redovisning av hur trafikallsträngen, som området kommer generera, räknats fram. Vidare framför kontoret att man önskar att punkter där två körfält korsas förses med refug för en god trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter. Trafikkontoret framför även att det är olämpligt att den nya lokalgatan vid bollplanen är uppdelad i två detaljplaner.

Gång- och cykeltrafik

Trafikkontoret framför att den nya lokalgatan vid bollplanen borde utrustas med cykelbana med tanke på närheten till skolan.

En privatperson framför att det nya parkområdet inte borde tillåtas för mopeder om det ska bli trivsamt för de boende och förskolorna. Pensionärsrådet har farhågor för att grönområdet kommer att bli begränsat samt att de cykelstråk som planeras kommer att begränsa tillgängligheten till parkområdet.

Kollektivtrafik

Miljö- och hälsoskyddsnämnden framför att bullernivåerna längs med Älvsjövägen redan idag är så pass höga att det måste till åtgärder. För att begränsa trafikallsträngen med bil anser nämnden att förutsättningar ska ges för i första hand gång- och cykeltrafik samt kollektivtrafik. Nämnden anser även att det är viktigt att kollektivtrafik finns i området vid inflyttning och att en egen körfil för buss anordnas.

Trafikförvaltningen framför att ett sträckningsalternativ för en BRT-linje kan bli aktuellt genom Kabelverket. För att skapa en attraktiv och säker linje som också går snabbt är det viktigt att framtida trafik på spårväg/BRT får egna körfält. Vänstersvängande trafik och annan trafik som innebär kollisionsrisk samt in- och utfarter och utformning av gång- och cykelpassager bör det läggas extra vikt vid. Förvaltningen anser även att hållplatser samt lutningar och gatubredder bör utformas enligt Trafikförvaltningens riktlinjer.

Vidare anser trafikkontoret att en ytterligare översyn av huvudgatans måttkedja bör göras. Eftersom spårvagnen ska få plats bör kanske parkeringszonen breddas till 2,5 meter. Trafikkontoret skulle gärna även se en illustration över hur gatuutrymmet skulle fördelas vid en eventuell spårväghållplats.

Parkering

Trafikverket ser positivt på att parkeringstalet hålls lågt för bilar då exploateringen har ett mycket kollektivtrafiknära läge och infrastrukturen redan idag är hårt ansatt på Älvsjövägen. Även Naturskyddsföreningen menar att parkeringstalet kan sänkas samt att parkering för elbilar bör finnas. Medan

Långbro Villaförening och Brännkyrka hembygdsförening framför att parkeringstalet är helt otillfredsställande och medför med all sannolikhet att gatuparkeringen i angränsande villaområden kommer att öka på ett oacceptabelt sätt.

Tillgänglighet

Stadsdelsnämnden framför att tillgängligheten i parken behöver belysas ytterligare i planhandlingarna. Medan Länsstyrelsen menar att redovisningen av tillgängligheten för personer med funktionshinder är tydlig och bra. Rådet för funktionshindervalsfrågor framför att sophantering bör kunna ordnas inomhus.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Staden har tagit fram en framkomlighetsstrategi för hur den växande stadens transporter ska prioriteras för ett hållbart resande. Detta innebär att staden arbetar för att bil- och lastbilstrafiken inte ska öka under högtrafik medan kollektivtrafik samt cykel- och gångtrafik ska prioriteras. Kontoret anser således att en utbyggnad av Älvsjövägen, för att underlätta för mer trafik, inte är lämplig utan menar att staden ska satsa på att gynna kollektivtrafik och gång- och cykeltrafik samt förbättra transporteffektiviteten, minska infrastrukturens barriäreffekter och vidareutveckla trafik- och gatumiljön så att det blir mer attraktivt att röra sig i stadsmiljön.

I planförslaget har kontoret tagit höjd för spårväg inom området, för att förbättra resandet med kollektivtrafik ytterligare. Längs denna sträckning finns även möjlighet för busstrafik. Däremot har kontoret inte bedömt att separata spår- eller bussfält är förenliga med den stadsstruktur som föreslås inom kvarteret Kabelverket.

Trafikbuller kommer att studeras vidare till granskningsskedet.

Utformning av gatan möjliggör olika sektioner, t.ex. beroende på vilken typ av kollektivtrafik som kommer att försörja området. Detaljplanen reglerar markens användning och kontoret bedömer att gatuområdet är tillräckligt för att erforderliga funktioner ska rymmas.

I det fortsatta arbetet kommer även parkstråket och dess kopplingar och tillgänglighet att studeras vidare inom ramen för detaljplanen.

Teknisk försörjning

Vattenförsörjning, spillvatten och dagvatten

Länsstyrelsen anser att det är angeläget att dagvattnet tas om hand på sådant sätt att så begränsade volymer dagvatten som möjligt avleds till det kombinerade systemet. Det är också angeläget att minska risken för bräddningar till Mälaren av orenat vatten från det kombinerade nätet. Risken för bräddningar ökar väsentligt när både avloppsvatten och dagvatten transporteras i ledningssystemet.

Länsstyrelsen anser att föreslagna dagvattenlösningar är acceptabla men att det är angeläget att i den fortsatta planeringen studera förutsättningarna att praktiskt genomföra de förslag dagvattenutredningen ger. Det är även angeläget att se till att de markföroreningar som finns inom planområdet inte förorenar dagvatten vid infiltration.

Länsstyrelsen anser att anpassningar av dagvattensystemet behöver göras till ett förändrat klimat med större vattenvolymer att hantera. Det nämns kortfattat i dagvattenutredningen vilka flöden som kan bli aktuella i ett förändrat klimat. Länsstyrelsen anser att denna anpassning med fördel kan tydliggöras i planbeskrivningen.

Då utrymmet längs med huvudgatan verkar vara begränsat pga. spårvägen strävar Stockholm Vatten AB efter att lägga nya ledningar i det planerade grönstråket. Därför bör det tas fram en systemhandling där även etapp 3 ingår samt de ledningar som krävs för etapp 1.

EI/Tele

Fortum framför att inom planområdet finns högspänningsledningar som måste flyttas. För att klara strömförsörjningen i det nya området krävs ett E-område om 7x7 meter för etablering av ny elnätstation. Ett avstånd om 8 meter mellan elnätstation och miljöstation måste beaktas av brandtekniska skäl.

Skanova framför att man har en luftburen teleledning samt markförlagda kablar inom det aktuella planområdet.

Värme

Fortum framför att hänsyn måste tas till befintlig fjärrvärmeledning inom området. Vidare utredning får visa om behov av flytt finns. Fortum har ledningar för fjärrkyla inom fastigheterna Kabelverket 3, Sandaletten 2 samt i Armorstvägen, vilka måste beaktas. Befintlig högtrycksledning för gas ligger i Älvsjövägen.

Energiförsörjning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden menar att om sedumtak bedöms som lämpligt bör taklutningen kunna anpassas efter detta. På motsvarande sätt bör taklutningen tillåtas öka om solpaneler inplaneras. Solpaneler bör genom planbestämmelse ges bygglovfrihet.

Naturskyddsföreningen anser att energianvändningen i husen bör sänkas till högst 50 kWh/m² år.

Avfallshantering

Trafikkontoret framför att det saknas förslag till hur grovavfall ska uppsamlas och förvaras i området.

Räddningstjänst

Storstockholms Brandförsvär framför att det bör lämnas tillräckligt med utrymme i gaturummet för spårbunden trafik så att risk för urspårningsolyckor för närliggande bebyggelse minskas. Tillgång till släckvatten ska säkerställas med konventionellt brandpostsystem. Räddningstjänstens framkomlighet vid insats ska beaktas både vad gäller exempelvis vegetation och kontaktledningar från spårbunden trafik.

Skötsel, renhållning och underhåll

Trafikkontoret framför att de smala gatorna försvårar snöröjningen i området och därmed bör platser/ytor avsättas för snöupplag.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Dagvattenfrågorna kommer att fortsätta att utredas i det vidare planarbetet utifrån hur förslaget utvecklas.

Vidare samordning mellan ledningsrättshavare och exploatör fortsätter under planprocessen. Gällande elnätsstationen kommer kontoret att studera detta vidare enligt de riktlinjer som finns.

Grovavfall har hanterats i planbeskrivningen, s. 29.

Fortsatt dialog med Storstockholms Brandförsvär kommer föras avseende räddningstjänstens insatser.

Hållbart stadsbyggande och arkitektur kommer att diskuteras vidare inom planprocessen. Dock är kontoret skeptiskt till att bygglovbefria solpaneler, då detta kan påverka gestaltning och volymer och att de snarare bör provas i ett bygglov för att utformning och placering ska göras på bästa möjliga sätt.

Stadsbyggnadskontoret anser att snö bör transporteras bort från planområdet i de fall föreslagna gatusektioner inte kan omhänderta kommande snömängder.

Hälsa och säkerhet**Buller och vibrationer**

Länsstyrelsen anser att planhandlingarna till nästa skede behöver redovisa vem som ansvarar för genomförandet av de bullerskyddsåtgärder på Kavli som behövs för att riktvärdena för externt industribuller ska innehållas.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden framför att antalet lägenheter, som behöver glasskärmar för att klara minimikraven för buller till bostäder i form av Stockholmsmodellen, kan minimeras genom ändrad disposition av boningsrum och bullerskydd längs med Älvsjövägen. Nämnden framför vidare att för planerad förskoleverksamhet i kv. 3 bör skyddsåtgärder vidtas för att klara riktvärdet för 55 dB(A) för rast- och lekytorna.

Trafikverket ser gärna att siffror för 2030 används för att bedöma bullereffekten från järnvägstrafiken på sikt. Man saknar även siffror i utredningen för hur mycket järnvägstrafiken bidrar till bullerstörningarna i området.

Brännkyrka hembygdsförening och boende på andra sidan Älvsjövägen är oroliga för att bullernivån på Älvsjövägen kommer att öka i och med utbyggnaden. En boende i kv. Armorstet framför att konsekvensen av reflekterande buller på omgivande bebyggelse till följd av att kv. 1 uppförs har inte kommenterats.

Trafikkontoret framför att det kan uppstå stora problem med vibrationer på grund av undermåliga markförhållanden i området då Älvsjövägen vilar på lera. Detta kan förvärras om utbyggnaden av det nya området ändrar grundvattennivån i området.

Risk

Länsstyrelsen framför att planbeskrivningen behöver belysa aspekter angående räddningstjänstens förutsättningar för insatser och utrymning som är särskilt viktigt att beakta för att kunna säkerställa Spårväg Syd.

Elektromagnetiska fält

Miljö- och hälsoskyddsnämnden framför även att åtgärder bör vidtas för att begränsa magnetfält från föreslagen elnätstation så att förhöjda nivåer undviks till ny förskolegård samt Kavlis lokaler.

Markföroreningar

Länsstyrelsen anser att det bör övervägas att utöka antalet grundvatten provrör i områdets nordvästra del pga. den största mängden klorerade ämnen hanterats där. Länsstyrelsen anser vidare att man även bör överväga att komplettera markundersökningen med provtagning av markluft i syfte att detektera den eventuella närvaron av klorerade lösningsmedel.

Länsstyrelsen anser att det är viktigt att ha en plan för hur man kommer att förvisa sig om att marken som blottläggs vid rivning av befintliga byggnader uppfyller riktvärdena för känslig markanvändning.

Länsstyrelsen anser att staden bör övervägas om det finns behov av att införa planbestämmelser angående att markföroreningar ska ha avhjälpts innan bygglov kan erhållas.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Älvsjövägen har höga bullernivåer i dagsläget och inför granskningen kommer bullerutredningen att beskriva förhållandet mellan nuläge och framtida förändringar även för befintliga bostäder i närheten av planområdet. Befintliga bostäder omfattas inte av samma regler som nybyggnation gör avseende buller, vilket gör att en prövning om eventuella åtgärder görs utifrån detta. Stadens framkomlighetsstrategi anger att staden ska arbeta för att trafiken inte ska öka under högtrafik och att resor med kollektivtrafik och gång- och cykeltrafik ska prioriteras. Kontorets bedömning är att framkomlighetsstrategins intentioner och arbete kan tillämpas för att inte trafiken på Älvsjövägen ska öka, trots tillkommande bebyggelse.

Bullerutredningen har beaktat tågtrafiken utifrån de förutsättningar som är kända i dagsläget.

Fortsatt dialog med Storstockholms Brandförsvär kommer föras avseende räddningstjänstens insatser.

Elnätsstationen och förskolans placering studeras vidare för att säkerställa att riktvärdena för elektromagnetisk strålning uppnås. Enligt den bullerutredning, som tagits fram för detaljplanen, erhåller förskolegården invid Kavli riktvärdena för bostadsgårdar, 55 dbA ekvivalent.

Komplettering av markföroreningar görs till granskningsskedet för att utreda förhållandena kring eventuell sanering av mark och hur dessa behandlas vidare i processen.

Avtal mellan byggherren och Kavli angående bullerskyddsåtgärder kommer att träffas för att redogöra ansvarsfrågan för åtgärderna.

Miljö- och klimataspekter

Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

Länsstyrelsen delar stadens uppfattning att planens genomförande inte kan förväntas medföra betydande miljöpåverkan. Medan Älvsjö Miljöråd och Naturskyddsföreningens framför att Solbergaskogen är stadsdelarnas ekologiskt mest värdefulla skog med en nyckelbiotop och livsmiljöer för rödlistade arter. Därför anser man att detaljplanen innebär en betydande miljöpåverkan och bör därför innehålla en miljökonsekvensbeskrivning.

Solförhållanden

Stadsdelsnämnden framför att de höga byggnaderna bidrar till att skugga den föreslagna parken och att förslaget därmed inte skapar goda solförhållanden för parken. Vidare framför en privatperson att höghusen inte borde få uppföras då de skuggar Solbergaskogen.

Vindförhållanden

Stadsdelsnämnden och Naturskyddsföreningen framför att de höga byggnaderna bidrar till att skapa vindturbulens i området och efterlyser en utredning för lokalklimatet. Även boende i kv. Armorstet är oroliga för att Götalandsvägen kommer att bli mer vindturbulent pga. uppförandet av kv. 1.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Högdellarna längs Solbergaskogen har placerats mot huvudgatan, för att förbättra solförhållandena mot parken och Solbergaskogen. Strukturen gör att förslaget skapar öppningar mellan huskropparna, vilket gör att solen når fram till parken och att skuggorna rör sig över dagen. Skuggorna påverkar mest den nya parken och inte Solbergaskogen i samma utsträckning.

Kontoret har begärt in underlag för behovsbedömning av miljöbedömning från miljöförvaltningen, stadsmuseet och Storstockholms brandförsvär och bedömt att planen inte medför betydande miljöpåverkan och att en MKB således inte behöver upprättas.

Gällande synpunkter om påverkade ljusförhållanden, har kontoret redovisat solstudier, vilka visar att befintlig bebyggelsen inom kvarteret Armorstet inte skuggas av tillkommande bebyggelse dagtid under höst- och vårdagjämning. Sommartid påverkas delvis kvarteret Armorstet kvällstid, vilket gör att kontoret anser att konsekvenserna för befintliga bostäder är acceptabla.

Inför granskningen kompletteras utredningsmaterialet med en vindstudie.

Övriga frågor

Gemensamhetsanläggning och servitut

Lantmäteriet framför att planstödet är oklart vid eventuell ansökan om bildande av gemensamhetsanläggning eller separat fastighet för sopsugsanläggningen. Det bör istället klarläggas även vart anläggningen ska lokaliseras inom allmän

plats respektive inom kvartersmark för bostad. Alternativt endast beskrivas i genomförandebeskrivningen att sopsug avses anläggas inom planområdet och att gemensamhetsanläggning ska bildas för denna.

Lantmäteriet framför även att avsätta markreservat för gemensamhetsanläggning för kvartersgata samt servitut för allmän gångtrafik på trottoaren till densamma, kan vara krångligt att genomföra förvaltningsmässigt. Detta då det kan resultera i två olika förvaltare av gata respektive trottoar.

Upplåtelseformer

Länsstyrelsen framför att det vore positivt att öka antalet hyresrätter i planförslaget eller i alla fall i kommande etapper, då det råder en brist på sådana. Stadsdelsnämnden efterlyser gruppbestäder för funktionsnedsatta och ungdomslägenheter i området, som bör integreras med övriga bostäder. Rådet för funktionshindrande frågor framför att det saknas planering av bostäder enligt SoL och LSS.

Offentlig service

Långbro Villaförening framför att man är orolig för hur offentlig service, framför allt skolor som redan idag är fullbelagda, ska kunna ta emot en så kraftigt ökad belastning. Trots en kraftig utbyggnad av Kämpetorpsskolan och en eventuell utbyggnad av Långbrodalsskolan kommer antalet tillgängliga platser inte vara tillräckliga.

Ljud- och ljusstörningar

Idrottsförvaltningen vill uppmärksamma att vid projekteringen av bostadshuset närmast den planerade bollplanen måste hänsyn tas till att vissa ljus- och ljudstörningar kan förekomma från bollplanen.

Socialt-ekologiskt byggande

Naturskyddsföreningen framför att man efterfrågar socialt-ekologiskt byggande och menar att ribban bör sättas högre när det kommer till att integrera arkitektur och ekologi.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Kontoret kommer att se över bestämmelser för gemensamhetsanläggning och sopsugsanläggningen i samråd med lantmäterimyndigheten.

Detaljplanen möjliggör gruppbestäder, men styr inte över dessa. Synpunkten förs fram till byggherrarna. Detaljplanen styr inte heller över vilken upplåtelseform som bostäderna kommer att ha.

Under planprocessen har stadsbyggnadskontoret haft kontakt med både stadsdelsförvaltningen angående förskolor och utbildningsförvaltningen om det framtida behovet av skollokaler.

JM har tagit fram ett hållbarhetsprogram för detaljplaneområdet, som ligger som bilaga till samrådshandlingarna, där man klargör för intentionerna att skapa en hållbar bebyggd miljö ur olika aspekter.

Synpunkter inkomna efter samrådet

Efter avslutat samråd har idrottsförvaltningen och utbildningsförvaltningen framfört synpunkter som påverkar aktuellt detaljplaneförslag, då planområdet angränsar till Kämpetorpskolan och Kämpetorp bollplan. Under programarbetet framförde stadsdels-, utbildnings- och idrottsförvaltningen ett behov av utbyggnad av Kämpetorpskolan, yta för förskola samt en idrottshall och bevarande av befintlig 11-mannaplan, vilket detaljplaneförslaget anpassats efter. Idrottsförvaltningen har efter samrådet framfört ett behov av en dubbelhall samtidigt som utbildningsförvaltningens och stadsdelsförvaltningens behov av yta till skola respektive förskola kvarstår. För att inrymma samtliga av dessa funktioner inom skol- och idrottsfastigheterna, behöver angoringsgata till skolan, förskola och idrottshallen studeras om, vilket kommer att påverka exploateringen och utformning av bebyggelse inom kv. 6.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Kontoret kommer tillsammans med exploateringskontoret, SISAB, utbildnings- och idrottsförvaltningen studera hur ytorna kan disponeras för att erhålla efterfrågade funktioner och på vilket sätt detta kommer att påverka planförslaget inom Kabelverket 2 mm.

Stadsbyggnadskontorets sammanvägda ställningstagande

Kontoret konstaterar att de flesta remissinstanser och boende är i huvudsak positiva till att planförslaget skapar nya bostäder i Älvsjö samt att tillgängligheten till Solbergaskogen ökar. Dock framförs synpunkter på att tillräcklig hänsyn inte tagits till kulturmiljö och att exploateringen är för hög i förhållande till Älvsjös karaktär, befintliga bostäder och Solbergaskogen. Kontoret har under planprocessen vägt olika intressen mot varandra, bland annat de kulturhistoriska värdena mot att möjliggöra för spårbunden trafik genom området. Därtill har även stadsbyggnadsnämnden gett kontoret i uppdrag att öka exploateringen inom planområdet då programsamrådet redovisades. Detta har sammantaget gjort att andra intressen vägt tyngre än att bevara stora delar av den befintliga bebyggelsen inom planområdet. I kommande etapper finns delar av bebyggelsen kvar, vilket kontoret bedömer som positivt och ett värde för området. Kontoret bedömer att föreliggande förslag stämmer överens med intentionerna i stadens översiktsplan Promenadstaden, om att utveckla Älvsjö som en tyngdpunkt med målsättningen att skapa mångsidiga och täta stadsmiljöer med en stor blandning av boende, grönområden och parker, verksamheter, arbetsplatser och service. Kontoret anser således att påverkan på befintliga bostäder bedöms som godtagbar i en växande stad.

Många synpunkter berör oro för ökad trafik på Älvsjövägen, Götalandsvägen och omkringliggande kvartersgator, och därmed ökade störningar i form av buller och köbildningar. Den enskilt största frågan som lyfts är hur Älvsjövägen ska hanteras, såväl nu som i framtiden. Denna fråga är samtidigt den svåraste att råda över i en enskild planprocess, eftersom Älvsjövägen tjänar ett betydligt större område. Mot bakgrund bland annat av kommande kollektivtrafiksatsningar är Älvsjö utpekad som en tyngdpunkt i stadens översiktsplan Promenadstaden, med flertalet pågående och planerade

utbyggnadsprojekt inom området. Därför menar kontoret att det kan komma att krävas förändringar för att förbättra transporteffektiviteten, minska infrastrukturens barriäreffekter och vidareutveckla trafik- och gatumiljön så att det blir mer attraktivt att röra sig i stadsmiljön.

Föreslagna förändringar

Med anledning av de synpunkter som framförts under samrådet kommer följande frågor att studeras vidare:

- trafikbuller
- förskolegårdars utemiljö med hänsyn till elektromagnetisk strålning
- markföroreningar
- utrymme för elnätstation och sopsug
- sammanvägning rörande fornlämningar inom planområdet
- gestaltning av husen
- skyddsbestämmelser för träd i anslutning mot Solbergaskogen
- vindstudie
- samordning kring teknisk försörjning samt räddningstjänst
- redovisning av ekologiska värden
- omarbetning av kvarter 6 utifrån lokalisering av bollplan och idrottshall

Vidare kommer mindre kompletteringar och justeringar av planhandlingar och underliggande utredningar behövas. Stadsbyggnadskontoret bedömer att ovanstående revideringar innebär en lämplig avvägning mellan olika intressen.

Inkomna synpunkter

Nedan redovisas en sammanfattning av inkomna synpunkter. För yttrandena i sin helhet hänvisas till planakten för projektet, dnr 2013-00709. Planakten för ärendet finns tillgänglig i Tekniska Nämndhuset på Fleminggatan 4.

Statliga och regionala myndigheter och förbund

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen framför att Stockholms befolkningsökning ställer krav på ett högt och jämt bostadsbyggande i alla länets kommuner. Förslaget att förtäta i den befintliga stadstrukturen Solberga där kollektivtrafiken är god och att binda samman olika delar inom stadsdelen följer såväl regionplanen som stadens översiktsplan. Man framför vidare att det vore positivt att öka antalet hyresrätter i planförslaget eller i alla fall i kommande etapper, då det råder en brist på sådana.

Länsstyrelsen menar att barnkonsekvensanalysen och redovisningen av tillgängligheten för personer med funktionshinder är tydlig och bra.

Planen bedöms innebära ingrepp i det fornlämningsområde som tillhör fornlämning RAA, Brännkyrka 218: 1. Kontakt bör tas med Länsstyrelsen för vidare samråd om fornlämningen.

Länsstyrelsen framför att rivningen av större delen av kontors- och fabriksbyggnaden medför att industrihistoriska värden förloras. Länsstyrelsen delar dock uppfattningen att samrådsförslaget är en rimlig avvägning mellan behovet av nya bostäder, att utveckla de av översiktsplanen utpekade

tyngdpunkter och bevarande av industrimiljön. I vilken utsträckning den befintliga miljöns karaktär varit den bas för gestaltningen man talar om är inte tydligt. Även strukturen är väsentlig för förståelsen för den verksamhet som tidigare bedrivits i området. I föreliggande förslag förändras stadsplanens struktur radikalt.

Det bör noteras att Länsstyrelsens arkivstudier vittnar om att stora mängder klorerade lösningsmedel använts på fastigheten samt att den största mängden har hanterats i områdets nordvästra del. Länsstyrelsen anser därför att det bör övervägas att utöka antalet grundvatten provrör i områdets nordvästra del vars grundvatten hittills endast kontrollerats i en punkt. Länsstyrelsen anser vidare att man även bör överväga att komplettera markundersökningen med provtagning av markluft i syfte att detektera den eventuella närvaron av klorerade lösningsmedel.

Länsstyrelsen anser att mark för bostadsändamål och förskolor ska uppfylla riktlinjer för känslig markanvändning. Då de gamla fabriksbyggnaderna kommer att rivas är det vidare viktigt att ha en plan för hur man kommer att förvisa sig om att marken som då blottläggs uppfyller de krav som ställs i samband med den nya markanvändningen.

Länsstyrelsen anser att staden bör överväga om det finns behov av att införa planbestämmelser angående att markföroreningar ska ha avhjälpts innan bygglov kan erhållas.

Hänsyn som behöver tas till spårvägen handlar i huvudsak om räddningstjänstens tillgänglighet och risker med urspärning. Planbeskrivningen behöver belysa aspekter angående räddningstjänstens förutsättningar för insatser och utrymning som är särskilt viktigt att beakta för att kunna säkerställa att utbyggnad av Spårväg Syd inte ska omöjliggöras.

Länsstyrelsen anser att planhandlingarna till nästa skede behöver redovisa vem som ansvarar för genomförandet av de bullerskyddsåtgärder på Kavli som behövs för att riktvärdena för externt industribuller ska innehållas.

Länsstyrelsen anser att det är angeläget att dagvattnet tas om hand på sådant sätt att så begränsade volymer dagvatten som möjligt avleds till det kombinerade systemet. Det är också angeläget att minska risken för bräddningar till Mälaren av orenat vatten från det kombinerade nätet. Risken för bräddningar ökar väsentligt när både avloppsvatten och dagvatten transporteras i ledningssystemet.

Länsstyrelsen anser att föreslagna dagvattenlösningar är acceptabla. Det är dock angeläget att i den fortsatta planeringen studera förutsättningarna att praktiskt genomföra de förslag dagvattenutredningen ger. Det är även angeläget att se till att de markföroreningar som finns inom planområdet inte förorenar dagvatten vid infiltration.

Länsstyrelsen anser att anpassningar av dagvattensystemet behöver göras till ett förändrat klimat med större vattenvolymer att hantera. Det nämns kortfattat i dagvattenutredningen vilka flöden som kan bli aktuella i ett förändrat klimat. Länsstyrelsen anser att denna anpassning med fördel kan tydliggöras i planbeskrivningen.

Länsstyrelsen delar stadens uppfattning att planens genomförande inte kan förväntas medföra betydande miljöpåverkan.

Trafikförvaltningen (tidigare SL)

Trafikförvaltningen framför att man håller på att studera en BRT (Bus Rapid Transit), busstrafik med egna körfält. Det är en utredning som utgår från Spårväg syds sträckning och studien avser sträckan Älvsjö - Skärholmen. Utredningen har tittat på att dra BRT-linjen genom området för Kabelverket.

Det är viktigt med egna körfält så att det blir en attraktiv linje som går snabbt att ta sig fram med dvs. att gaturummet utformas så att en framtida spårväg/BRT inte hindras av vänstersvängande trafik eller trafik som innebär kollisionsfara. Även in- och utfarter samt utformning av gång- och cykelpassager är ett område som kräver extra uppmärksamhet. Utformningen bör redan nu analyseras i nuvarande skede även om det ännu inte finns beslut på BRT eller spårväg. Hållplatser samt lutningar och gatubredder bör utformas enligt Trafikförvaltningens riktlinjer Ri-Buss, där Trafikförvaltningen vill delta i fortsatt planeringsarbete gällande dessa frågor. De trädrader som är illustrerade i plankartan kommer inte kunna inrymmas i en framtida gatusektion enligt förvaltningens bedömning.

I framtiden kan det även bli aktuellt att förlägga andra busslinjer i området, men det förutsätter att området prioriterar kollektivtrafikens framkomlighet genom egna körfält och signalregleringar.

Eftersom planområdet kommer att ligga i ett kollektivtrafikstråk är det redan nu viktigt att bebyggelsen anpassas så att eventuella störningar såsom buller och vibrationer från framtida kollektivtrafik beaktas.

Storstockholms Brandförsvär

SSBF anser att det bör lämnas tillräckligt med utrymme i gaturummet för spårbunden trafik så att risk för urspåringsolyckor för närliggande bebyggelse minskas. Även möjligheter till räddningsinsatser borde uppmärksammas i det fortsatta planarbetet. Tillgång till släckvatten ska säkerställas med konventionellt brandpostsystem. Räddningstjänstens framkomlighet vid insats ska beaktas både vad gäller vegetation och kontaktledningar från spårbunden trafik. Utformning och placering av strömförande ledningar bör utredas i samråd med SSBF. Som alternativ kan byggnader förses med två brandtekniskt avskilda trapphus eller ett Tr2-trapphus.

Trafikverket

Trafikverket framför att i bullerutredningen som tagits fram i samband med planarbetet används uppgifter kring järnvägstrafiken från 2015 för att bedöma bullereffekter på sikt. Trafikverket ser helst att siffror från 2030 används. Man framför även att det bör framgå hur mycket buller från järnvägstrafiken som bidrar till bullerstörningar i området.

Trafikverket anser att de riktlinjer för trafikbuller som anges i propositionen 1996/ 97:53 ska följas vid planering av ny bebyggelse för att uppnå god boendemiljö. Om avsteg från riktvärden kommer att tillämpas (Stockholmsmodellen) anser Trafikverket att kommunen ansvarar för aktuell planering av bebyggelse och därmed de eventuella bullerstörningar planerade bostäder kan komma att utsättas för.

Trafikalstringen som exploateringen bedöms generera innebär att dagens årsdygnstrafik ökar till mellan 23 500 och 25 500 fordon/ dygn på Älvsjövägen. Trafikverket önskar se hur denna trafikvolym sprids på kringliggande nätverk så som E4/ E20 och väg 226 Huddingevägen.

Trafikverket framför att man ser positivt på att parkeringstalet hålls lågt för bilar då exploateringen har ett mycket kollektivtrafknära läge och infrastrukturen redan idag är hårt belastad på Älvsjövägen.

Svenska Kraftnät

Svenska Kraftnät har inget att erinra för upprättat förslag.

Kommunala nämnder, bolag och förvaltningar

Lantmäterimyndigheten

Lantmäteriet framför att planstödet är oklart vid eventuell ansökan om bildande av gemensamhetsanläggning eller separat fastighet för sopsugsanläggningen. Det bör istället klarläggas även vart anläggningen ska lokaliseras inom allmän plats respektive inom kvartersmark för bostad. Alternativt endast beskrivas i genomförandebeskrivningen att sopsug avses anläggas inom planområdet och att gemensamhetsanläggning ska bildas för denna.

Vidare framför man att avsätta markreservat för gemensamhetsanläggning för kvartersgata samt servitut för allmän gångtrafik på trottoaren, kan vara krångligt att genomföra förvaltningsmässigt. Detta då det kan resultera i två olika förvaltare av gata respektive trottoar.

Stadsdelsnämnden

Älvsjö Stadsdelsnämnd ställer sig bakom stadsdelsförvaltningens synpunkter där det framgår att man är positiv till att planen öppnar upp ett idag slutet kontors- och industriområde och skapar en blandad stadsdel. Den förbättrar älvsjöbomas tillgänglighet till Solbergaskogen, Kämpetorps bollplan och Kämpetorpsskolan.

Förvaltningen anser att det är positivt att högdelarna i föreliggande förslag istället placerats mot huvudgatan och inte mot skogen. Dock framför förvaltningen tveksamhet inför den höga exploateringen, som man menar saknar motsvarighet i Älvsjö. Höga hus och tät bebyggelse bidrar både till skugga och skapar vindturbulens och därmed efterfrågar man en utredning om lokalklimatet kring de nya husen. Det har stor betydelse för vistelsevärdet i parkerna och gaturummen samt på förskolegårdarna.

Vidare framför förvaltningen att arkitektoniskt varierade och vertikalt uppdelade fasader kan skapas genom att möjliggöra gröna (växtklädda) fasader.

Man anser även att det är positivt att förslaget knyts an till den industrihistoriska miljön, dock skulle det vara intressant att någonstans i området återskapa de sågformade taklanterniner som finns på den stora fabriksbyggnaden som kommer att rivas. Man hoppas även på att områdets gator och kvarter kommer att ges namn som anknyter till områdets industri- och teknikhistoria.

Eftersom stadsdelsnämnden ansvarar för skötsel av parkmark är det viktigt att förvaltningen får delta i utformningen och projekteringen av parken. Förvaltningen har framförallt frågor kring hur en trygg lekplatsmiljö ska kunna skapas i området med bergväggen. Tillgängligheten i parken behöver också belysas ytterligare i planhandlingarna. Vidare framförs att det viktigt att markutfyllnaden för parken inte görs med schaktmassor som kan innehålla markföroreningar.

Förskolan i kv. 3 förväntas dela gård med de boende, vilket man menar är en lösning som endast fungerar om förskolan disponerar gården själv under sina öppettider. Förskolan i kv. 5 förväntas ha sin gård på parkmark, och måste då teckna avtal om markupplåtelse eller arrende, vilket innebär en kostnad och en osäkerhet. Förvaltningen anser att det är bättre om förskolegården placeras på kvartersmark.

Förvaltningen framför önskemål om en gruppbostad för funktionshindrade i denna första etapp av Kabelverket. Vidare finns ett stort behov av ungdomslägenheter. Även denna kategori av bostäder bör integreras med vanliga bostäder.

Förvaltningen vill lägga till att det finns risk för smittrafik från Älvsjövägen under högtrafiktid. Därutöver tillkommer trafik till Kavli, skolan, bollplanen och den planerade idrottshallen. Förvaltningen anser det vara nödvändigt för trafiksäkerheten att den nya korsningen på Älvsjövägen blir signalreglerad pga. områdets trafiksäkerhet. Med ett nytt övergångsställe på denna plats minskar också Älvsjövägens barriäreffekt och tillgängligheten förbättras till Solbergaskogen och Kämpetorps bollplan. Det innebär också att Älvsjövägen blir mer av en stadsgata och mindre attraktiv för genomfartstrafik.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Nämnden framför att det fortsatta planarbetet bör studera möjligheterna att ytterligare begränsa den trafikallstring som planens genomförande innebär. Nämnden menar att ett behov föreligger att inte ytterligare försämra ljudmiljön för boende längs med Älvsjövägen. Bullernivåerna är redan idag så pass höga att det måste till åtgärder från stadens sida. För att begränsa trafikallstringen med bil anser nämnden att förutsättningar ska ges för i första hand transporter till fots, cykel och med kollektivtrafik. Nämnden anser även att det är viktigt att kollektivtrafik finns i området vid inflyttning. En egen körfil för buss och på sikt eventuellt spårväg samt att kollektivtrafiken prioriteras i korsningen vid Älvsjövägen, genom signalreglering som ger förtur, ökar kollektivtrafikens framkomlighet.

Nämnden framför även att åtgärder bör vidtas för att begränsa magnetfält från föreslagna elnätstationer så att förhöjda nivåer undviks till ny förskolegård samt Kavlis lokaler. Nämnden menar att nya elanläggningar som ger förhöjda magnetfält bör undvikas vid byggnader och på platser där människor vistas mer än tillfälligt, 0,4 µT (årsmedelvärde) bör inte överskridas.

Nämnden framför att antalet lägenheter kan minimeras som behöver glasskärmar utanför fönster och på balkonger för att klara minimikraven för buller till bostäder i form av Stockholmsmodellen. Detta genom en ändrad

disposition av boningsrum i ett antal lägenheter samt att lägenhetsutformningen ändras för ett antal andra lägenheter. Med ett bullerskydd längs med Älvsjövägen bedöms ytterligare ett antal lägenheter i kv. 6 klara riktvärdet utan glasskärmar. Av cirka 80 lägenheter som enligt planförslaget behöver skärmåtgärder vid balkong eller fönster bedöms hälften inte ha behov av dessa om nämndens föreslagna åtgärder genomförs. Nämnden framför vidare att för planerad förskoleverksamhet i kv. 3 bör skyddsåtgärder vidtas för att klara riktvärdet för 55 dB(A) för rast- och lekytorna.

Vidare menar nämnden att om sedumtak bedöms som lämpligt bör taklutningen kunna anpassas efter detta. På motsvarande sätt bör taklutningen tillåtas öka om solpaneler inplaneras. Solpaneler bör genom planbestämmelse ges bygglovfrihet.

Trafikkontoret

Trafikkontoret framför att man önskar en transparentare redovisning av hur trafikalstringen, som området kommer generera, räknats fram. Vidare framför kontoret att man önskar att punkter där två körfält korsas förses med refug för en god trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter.

Trafikkontoret framför även att det är olämpligt att den nya lokalgatan vid bollplanen är uppdelad i två detaljplaner. Gatan borde även utrustas med cykelbana med tanke på närheten till skolan. Vidare anser Trafikkontoret att en ytterligare översyn av huvudgatans måttkedja bör göras. Eftersom spårvagnen ska få plats bör kanske parkeringszonen breddas till 2,5 meter. Trafikkontoret skulle gärna även se en illustration över hur gatuutrymmet skulle fördelas vid en eventuell spårväghållplats. Man menar även att de smala gatorna försvårar snöröjningen i området och därmed bör platser/ytor avsättas för snöupplag.

Trafikkontoret framför att den utemiljöyta som möjliggörs för förskolorna i planförslaget innebär en avsevärt mindre yta per barn än de riktlinjer som just nu arbetas fram inom staden. I det fall där förskolan avser dela utevistelseyta med bostäderna är det viktigt att det säkerställs att förskolan får nyttja hela gården samt att det redovisas vilka övriga ytor som avses användas. I det fall där förskolegården är tänkt att ligga på allmän parkmark är det viktigt att det klargörs vem som ansvarar för marken och om den blir allmänt tillgänglig samt vilka övriga ytor som avses ianspråkta.

Trafikkontoret framför även att då stora delar av marken, som Älvsjövägen ligger på, består av lera har vägen drabbats av sättningar och undermineringar. Detta kan förvärras om utbyggnaden av det nya området ändrar grundvattennivån i området. Erfarenheter från området är att det kan uppstå stora problem med vibrationer på grund av undermåliga markförhållanden.

Trafikkontoret framför att det saknas förslag till hur grovavfall ska uppsamlas och förvaras i området.

Stockholms stadsmuseum

Stadsmuseet anser att de byggnader som särskilt berättar om Stockholms industrihistoria och LM Erikssons verksamhet i området bör återanvändas. Stadsmuseet avstyrker planen eftersom förslaget innebär rivning av stora delar av den fabriksbyggnad (hus 1) som är av särskilt stor vikt för platsens

kulturhistoriska värde. Vidare anser Stadsmuseet att historisk kontinuitet kan tillföras genom att den nya planen och den nya bebyggelsen tar sin utgångspunkt i befintlig struktur på platsen, vilket inte är fallet i tillräckligt stor utsträckning i föreliggande förslag.

Stadsmuseet framför även att den antikvariska utredningen redovisar endast fornlämningarna som enstaka objekt och saknar därmed ett sammanvägt helhetsperspektiv. Förekomsten av ett flertal fornlämningar i närområdet gör det angeläget att se områdets förhistoria i ett sammanhang och väga in dessa kunskaper i den fortsatta planeringen. Detta för att skapa kontinuitet, identitet och historisk förankring för framtidens stockholmare och boende i området.

Rådet till skydd för Stockholms skönhet

Skönhetsrådet anser att planförslaget ger området en tydlig struktur och att det är positivt att huvudgatan leder genom hela området samt att gatan också kopplas till befintligt gatunät. Rådet menar också att det är positivt att detaljplanen har tvingande bestämmelser för lokaler eller bostadskomplement i byggnadernas bottenvåning mot gatan eftersom sådana skapar förutsättningar för ett levande gaturum.

Skönhetsrådet tillstyrker förslag till detaljplan med erinringar om vidare bearbetningar avseende byggnadernas arkitektoniska utformning. Rådet menar att enbart vissa kvarter visar gestaltningsmässigt upp en hög ambitionsnivå, vilket ger anledning till oro om inte en vidare bearbetning sker. I princip är rådet positivt till att ha tegel som fasadmateriäl men det är viktigt att den sammantagna upplevelsen av bostadsområdet varken blir för monoton eller för spretig med allt för många tegelsorter och kulörer. Likaså är förstås kvaliteten och kombinationen av övriga fasadmateriäl av stor betydelse för upplevelsen av området, liksom en hög precision i utförandet.

Stadsbyggnadsnämndens råd för funktionshindersfrågor

Rådet för funktionshindersfrågor framför att förslaget saknas planering av bostäder enligt SoL och LSS. Rådet framför även att sophantering bör kunna ordnas inomhus.

Idrottsförvaltningen

Förvaltningen vill uppmärksamma på att vid projekteringen av bostadshuset närmast den planerade bollplanen måste hänsyn tas till att vissa ljus- och ljudstörningar kan förekomma från bollplanen.

Pensionärsrådet

Rådet ställer sig bakom stadsdelsförvaltningens yttrande och vill särskilt understryka den tveksamhet till ökad exploatering som finns. Det finns farhågor för att grönområdet kommer att bli begränsat samt att de cykelstråk som planeras kommer att begränsa tillgängligheten till parkområdet.

Utbildningsförvaltningen

Förvaltningen framför att man vill betona vikten av att idrottsfunktionerna i området säkerställs. Två befintliga fotbollsplaner och en idrottshall försvinner i och med planförslaget varför förvaltningen önskar att idrottsfunktionerna beaktas ytterligare i sammanhanget.

Övriga remissinstanser

Stockholm Vatten AB

Stockholm Vatten framför att befintliga ledningar för vatten-, dag- och spillvatten finns i Älvsjövägen och Götalandsvägen. De befintliga dagvattenledningarna är i framtiden tänkt att ledas i en ny spillvattentunnel vilken kommer mynna i Saltsjön i höjd med Henriksdal.

Stockholm Vatten strävar efter att lägga nya ledningar i det planerade grönstråket, då utrymmet längs med huvudgatan verkar vara begränsat pga. planerad spårväg. Man anser därför att det behöver göras en systemhandling där även etapp 3 ingår samt planerade ledningar som krävs för etapp 1.

Stockholm Vatten har bifogat ett preliminärt förslag på hur vatten-, spillvatten- och dagvattenledningarna kan placeras i området. Man framför även att intern tryckstegring som blir nödvändig för fastigheterna bekostas inte av Stockholm Vatten.

Fortum Distribution AB

Fortum Distribution framför att åtgärder i deras anläggningar bekostas av byggherren. Inom planområdet finns högspänningsledningar som måste flyttas. För att klara strömförsörjningen av planerad nybyggnation krävs ett E-område om 7x7 meter för etablering av ny elnätstation. Ett avstånd om 8 meter mellan elnätstation och miljöstation måste beaktas av brandtekniska skäl.

AB Fortum Värme

Fortum Värme framför att hänsyn måste tas till befintlig fjärrvärmeledning inom området och att vidare utredning får visa om behov av flytt finns. Fortum har ledningar för fjärrkyla i kv. Kabelverket 3, Sandaletten 2 samt i Armborstvägen, vilka måste beaktas. Befintlig högtrycksledning för gas ligger i Älvsjövägen.

TeliaSonera Skanova Access AB

Skanova framför att det finns en luftburen teleledning samt markförlagda kablar inom det aktuella planområdet. Generellt önskar Skanova att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i sina nuvarande. Vidare så förutsätter Skanova att de kostnader som uppstår vid en eventuell flytt och ombyggnad bekostas av byggherren.

Stockholm Business Region AB

SBR anser att Solberga är ett bra exempel på hur den växande staden utvecklas till en blandad stad som inrymmer arbetsplatser, handel och bostäder samt understryker samtidigt vikten av att det planeras och byggs tillräckligt många kvadratmeter lokalyta för arbetsplatser i linje med stadens mål om 60 000 nya arbetsplatser i Söderort till år 2030.

Naturskyddsföreningen

Naturskyddsföreningen i Stockholm framför att det är positivt att ny bostadsbebyggelse tillkommer på redan ianspråktagen mark och att Solbergaskogen inte exploateras. Dock är föreningen tveksam till de föreslagna höga husen och menar att vinsterna med dessa är bristfälligt redovisade. Planförslaget kommer ha klar negativ inverkan på områdets landskapsvärden, landformen i Solbergaskogen. De höga husen kommer bitvis försvåra

upplevelsen av landformen i Solbergaskogen nerifrån Långdalen bedömer föreningen, om detta finns ingenting skrivit i planhandlingarna. Föreningen menar även att detaljplanen brister när det gäller att beskriva områdets kulturlandskap och äldre kulturhistoria, t.ex. så passerade Göta landsväg Kabelverket, men det nämns inte.

Föreningen framför även att bildmaterialet har brister då det inte är redovisat på ett allsidigt sätt. Dels så ges inga bilder av projektet på avstånd, från exempelvis Långdalen, vilket skulle visa hur höghusen och de resterande föreslagna husen kontrasterade mot Trädgårdsstaden och de övriga husen i Solberga och Älvsjö. Dels så visas inte bebyggelseförslaget sett från Solbergaskogen och då särskilt ifrån den bergsplatå som ligger ovanför planområdet och som är en av skogens största målpunkter. Föreningen har därmed tagit fram egna fotomontage där den föreslagna högre bebyggelsen redovisas.

Naturskyddsföreningen framför att två upplevelsevärden i Solbergaskogen, skogskänsla och utblickar, kommer att påverkas negativt av detaljplaneförslaget. Man menar även att en nyckelbiotop som tangerar planområdet inte redovisas i handlingarna. Därför bör en noggrann artinventering i Solbergaskogens sydvästbrant bekostas. Vidare krävs kanalisering av besökare i ekbranten för att förhindra slitage av nyckelbiotopen. Skuggning av ekbranten är fortfarande en risk då längre avstånd från branten ersatts med högre höghus. Föreningen menar även att den föreslagna parken bör vara kommunal mark i sin helhet därför att kommunen då har rådighet och kan stå för en långsiktig förvaltning av den. Vidare efterfrågas en plan över var alla 1500 träd ska stå, då 1 träd/lägenhet utlovas av staden. Önskvärt vore även om staden kunde nämna ett flertal reglerande, kulturella och tillgodoseende ekosystemtjänster som kan bli aktuella inom Kabelverket.

Gällande fotbollsplanen menar föreningen att placeringen vid föreslås ligga utmed Älvsjövägen innebär att barnen kommer att utsättas för hälsofarliga partiklar.

Vidare efterfrågar man socialt-ekologiskt byggande och menar att ribban bör sättas högre när det kommer till att integrera arkitektur och ekologi. Gällande hållbarhet så anser föreningen att energianvändningen i husen bör sänkas till högst 50 kWh/m² år. Gällande parkeringstal bör 0,4 plats/lägenhet användas, istället för föreslagna 0,6 samt parkeringsplatser för elbilar bör finnas.

Gällande trafik anser föreningen att det är positivt att tvärbanan ges utrymme, men menar att även BRT-bussar måste kunna ta sig fram på huvudgatan.

Föreningen anser även att när flera stora komplicerade detaljplaner tas fram, inom ett område som Kabelverket, är det rimligt att göra en miljökonsekvensbeskrivning som ser till sammanlagd påverkan.

Älvsjö Miljöråd

Rådet framför att det är positivt att bygga bostäder och återanvända ett gammalt industriområde som ger stora miljövinster och en bättre hushållning med stadens knappa markresurser. Dock framför man att det är oacceptabelt att

de tidigare höga husen i programförslaget nu har höjts till 16 våningar. Mycket av kritiken gäller i första hand förslaget att uppföra minst fyra höghus i 16 våningar samt ytterligare hus med 10 våningar. Detta är en skala som Rådet menar både arkitektoniskt och kulturmiljömässigt passar mycket dåligt in på platsen. Rådet menar att det är närmast en självklarhet att det är bebyggelsen som ska underordna sig Solbergaskogens och Solbergets höjdkurva. De fyra 16 våningshusen kommer utgöra ett främmande element i trädgårdsstaden och vara synligt ända från Långbrogårdsparken samt de kommer att vara synliga från Solbergaskogens brant.

Den nya bebyggelsen inom Kabelverket bör utformas så att de utgör en naturlig fortsättning på redan befintlig bebyggelse i motstående kvarter kring Sjötenovembervägen-Prästgårdsgärdet. Kabelverkets nya hus måste således byggas i samma höjd och i en mer nedbruten skala för att på ett naturligt sätt ansluta till trädgårdsstadens gröna lummighet. Rådet skulle vilja se att utvecklingen av området utgår från nya gröna kvarter som i boendekvalitet och skala kompletterar trädgårdsstaden och erbjuder medborgarna det bästa av Älvsjös miljökvaliteter, istället för ett monumentalt byggande som i ett försök att efterlikna en stad på den här platsen avskärmar stadsdelens inneboende från en av dess verkliga pärlor.

Vidare anser Rådet att Solbergaskogen är stadsdelarnas ekologiskt mest värdefulla skog som innehåller en nyckelbiotop med livsmiljöer för rödlistade arter. Planen saknar idag helt fakta om vilken hänsyn som måste tas för att skydda Solbergaskogens naturvärden. Enligt Rådets mening innebär detaljplanen en betydande miljöpåverkan och bör därför innehålla en miljökonsekvensbeskrivning. Man menar även att Solbergaskogen har så pass höga natur-, rekreations- och kulturvärden att skogen bör skyddas som naturreservat. Vidare tror Rådet inte att det räcker med att vända de högsta huskropparna ut mot områdets huvudgata som nu föreslås. Avskärmningseffekten blir för stor och spridningsvägarna försämras för att på sikt kunna upprätthålla de för arterna livsnödvändiga ekologiska sambanden.

Gällande trafik menar Rådet att frågan om den redan hårt belastade Älvsjövägen måste lösas i samband med planarbetet. Med satsningen på bostadsbyggandet av 1500 lägenheter eller mindre måste nu frågan om Älvsjövägen få sin lösning. Rådet anser därför att vägen måste göras om till lokalgata med lugnare trafikrytm och uppmanar SBK att driva frågan mot Trafikkontoret.

Sakägare enligt fastighetsförteckning

Boende på Tröskverksvägen

Framför att man är orolig för att bullernivån kommer att öka bl.a. genom att det långa femvåningshuset längs med Älvsjövägen kommer att fungera som en ljudförstärkare mot husen på andra sidan vägen. Man är rädd för att den nya korsningen längs med Älvsjövägen som blir signalreglerad ökar bullernivån i området betydligt då bilar kommer att stanna och starta. Man efterfrågar därför en utredning för de bullernivåer som kommer att uppkomma samt åtgärdsförslag i form av t.ex. bullerplank. Även trafikljusen med omslag från rött till grönt kommer att behöva avskrämmas mot husen på Tröskverksvägen.

Boende på Götalandsvägen

Framför att kv. 1 som hamnar framför kv. Armborstet 1 borde sänkas till fem våningar som i kv. Armborstet. Detta då ljus och luftighet för boende på Götalandsvägen byggs bort. Området skulle upplevas som mer välkomnande om entrén till området utgjordes av låga byggnader i fyra våningar för att sedan bli högre ju längre in i området. Vidare framför man att det är bra med nybyggnation med tanke på bostadsbristen och att kv. Kabelverket för övrigt är välplanerat.

Boende på Götalandsvägen

Menar att höjden på kv.1 bör sänkas och anpassas till den omgivande bebyggelsen i området. Det skulle förlänga och knyta samman Götalandsvägens gaturum och därmed skapa ett stadsmässigt rum som då inkluderar den befintliga bebyggelsen. Det åtta våningar höga kvarteret dominerar och tar bort kontakten med det gamla industrilandskapet. Vidare framför man att höjden på kv. 3-6 skapar en skarp gräns och får en avskärmande effekt då park, skogsområde och arbetsplatsområde helt täpps igen. Vidare menar man att konsekvenser av reflekterande trafikbuller vid Götalandsvägen till följd av skärmbebyggelsen i kv. 1 har inte kommenterats.

16 namnunderskrifter, Götalandsvägen

Framför i yttrande att uppförandet av kv. 1 påverkar de befintliga bostäderna i kv. Armborstet. Detta då de får sämre ljusinsläpp samt att lokalklimatet påverkas på Götalandsvägen genom skugga och att virvelvindar skapas. Man framför även att den planerade byggnaden kan komma att reflektera buller mot kv. Armborstet och att många upplever den omfattande busstrafiken och den tunga trafiken till Kavli, som störande. De boende vill se att kv. 1 inte blir högre än fyra våningar och därmed anpassas till omgivande bebyggelse.

Övriga, ej sakägare**Boende på Folkparksvägen**

Framför att det nya parkområdet inte borde tillåtas för mopeder om det ska bli trivsamt för de boende och förskolorna.

11 namnunderskrifter, Sturevägen i Järfälla

Framför i yttrande att det är viktigt att bevara alla träd som finns runt omkring då de bidrar till att öka områdets trivsel samt bidrar till livsglädje och ger syre till omgivningen.

Boende på Sulvägen

Menar att inga höghus borde få byggas i kv. Kabelverket då de skuggar Solbergaskogens ekbestånd i sydvästbranten. För att veta att byggnaderna inte skadar skogen borde bebyggelsen inte vara högre än den befintliga inom kvarteret. Solbergaskogen är en grön lunga med fantastisk utsikt, och ett oerhört viktigt område för Älvsjöbor. Skogen är en gammelskog som aldrig brukats och består av flera hundra år gamla träd som ger skogen dess mångfald. Man menar att om man vill bygga högt passar det bättre vid Älvsjö centrum eller i anslutning till Älvsjömassan där det redan idag finns högre bebyggelse.

Långbro Villaförening

Framför att man inser att behovet av bostäder är stort och man motsätter sig inte att bostäder byggs i området. Man menar att planen i stort är väl utformad liksom den allmänna gestaltningen.

Dock är man kritisk till höjden på husen och infrastrukturen i området. Man menar att höjden på husen ska begränsas så att horisontlinjen sett från trädgårdsstaden i Långbro och Gamla Älvsjö fortsatt utgörs av Solbergaskogens bergshöjd utan att några hus eller hustak bryter denna linje. Planeringen av hela området samt förtätningen av Älvsjö centrum bidrar till att den redan hårt belastade Älvsjövägen inte kommer att ha kapacitet att klara all tillkommande trafik, inklusive trafik till de nya förskolorna och den kraftigt utbyggda Kämpetorpsskolan. Vägen utgör samtidigt en av områdets svåraste buller- och föroreningskällor till stort men framför allt för de boende längs med Tröskverksvägen.

Parkeringsstalet som föreslås menar villaföreningen är otillfredsställande då det med all sannolikhet kommer medföra att gatuparkeringen i angränsande villaområden kommer att öka på ett alldeles oacceptabelt sätt.

Villaföreningen framför även att man är orolig för hur offentlig service, framför allt skolor som redan idag är fullbelagda, ska kunna ta emot en så kraftigt ökad belastning, trots att skolorna byggs ut.

Brännkyrka Hembygdsförening

Framför att man inser att det behövs fler bostäder i Stockholm och regionen. Man menar att det är bra att Kabelverket bebyggs med bostäder och att det blir ett aktivt område.

Dock framför man att exploateringen med 1500 lägenheter är för hög. Man anser att det hade varit realistiskt om även Dragspelshusen använts för bostäder. Föreningen framför även att höjden på husen är för hög och man anser att höjden inte bör överstiga bergskanten vid Solberga skogen, utan att horisontlinjen från Långbro trädgårdsstad även fortsättningsvis får lov att vara berget.

Brännkyrka hembygdsförening framför att bollplanens omlokalisering behöver studeras ytterligare då det bäddar för att barn och ungdomar kommer att utsättas för avgaser och andra föroreningar från Älvsjövägen. Även förskolans placering får inte låsas fast så att diskussionen om bollplanen blir omöjlig. Med den föreslagna placeringen av förskolan så stängs ytterligare en entré till Solbergaskogens nedre del för allmänheten.

Föreningen framför även att de goda kommunikationsmöjligheterna i området inte kommer få invånarna att avstå från att ta bilen. De inflyttade familjernas bilar kommer att belasta de närliggande villagatorna. Man vill därmed se en förändring i det föreslagna parkeringsstalet.

Den trafik som utbyggnaden genererar, samt den ytterligare akustiska vägg som kommer att byggas upp på Kabelverket, kommer att bidra till att bullersituationen längs med Älvsjövägen försämrats.

Slutligen framför föreningen att man har möjlighet att förvara den unika skålgropsstenen, som ligger vid ingången till Klockhuset, på Lerkrogen under byggtiden.

Synpunkter inkomna efter samrådet

Efter avslutat samråd har idrottsförvaltningen och utbildningsförvaltningen framfört synpunkter som påverkar aktuellt detaljplaneförslag, då planområdet angränsar till Kämpetorpskolan och Kämpetorp bollplan. Under programarbetet framförde stadsdels-, utbildnings- och idrottsförvaltningen ett behov av utbyggnad av Kämpetorpskolan, yta för förskola samt en idrottshall och bevarande av befintlig 11-mannaplan, vilket detaljplaneförslaget anpassats efter. Idrottsförvaltningen har efter samrådet framfört ett behov av en dubbelhall samtidigt som utbildningsförvaltningens och stadsdelsförvaltningens behov av yta till skola respektive förskola kvarstår. För att inrymma samtliga av dessa funktioner inom skol- och idrottsfastigheterna, behöver angoringsgata till skolan, förskola och idrottshallen studeras om, vilket kommer att påverka exploateringen och utformning av bebyggelse inom kv. 6.

Susanne Werlinder
planchef

Louise Heimler
planarkitekt